

Рухадзе Дарина Дмитрівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Психологія» Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук *Дідух М. М.*

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ЮРИСТІВ

Феномен творчого мислення безумовно є актуальним питанням сучасного суспільства. Адже неординарний підхід до вирішення творчих завдань та прояв креативності є необхідною умовою для успішного оволодіння будь-якою діяльністю. Творче мислення як характеристика особистості сучасної людини дістала психологічне пояснення у працях таких вчених як Л.С. Вигодський, О.М. Леонтьєв, Г.С. Костюк, С.Л. Рубінштейн, О.К. Тихоміров, О.В. Скрипченко та ін.

Раніше у вітчизняній психології творче мислення пов'язували з вирішенням нових задач [1]. Детальне вивчення проблеми дозволило змінити первинні уявлення щодо цього уявлення і продемонструвало, що творче мислення це не тільки вирішення задач, а ще й новий, креативний, раніше не відомий підхід до завдань.

Так, Й.Я. Лернер характеризував творче мислення беручи за основу його продукт. Він вважав, що працівники в процесі творчості створюють щось нове, при цьому проявляючи свою індивідуальність [3].

З погляду Д.Б. Богоявленської, творчість є ситуативно не стимульованою активністю, що виявляється в прагненні вийти за межі заданої проблеми [3].

На думку В.Н. Дружиніна, творче мислення – мислення, яке пов'язане з перетворенням знань (відносячи сюди уяву, фантазію, «народження» гіпотез) [2].

Відповідно до вказаного для вивчення творчого мислення перспективною справою є відпрацювання психодіагностичної роботи зі студентами, як майбутніми спеціалістами.

У ході емпіричного дослідження студентської молоді за спеціальністю «Психологія», нами було використано методику Торренса «Закінчи малюнок», що спрямована на виявлення творчих здібностей. При обробці результатів, групу респондентів було поділено за статевими ознаками – «хлопці» (Х), «дівчата» (Д).

Результати методики представлені в таблиці.

Таблиця

	Високий		Середній		Низький	
	Х	Д	Х	Д	Х	Д
Продуктивність	-	80%	20%	-	80%	20%
Гнучкість	29,5%	10%	29,5%	80%	41%	10%
Оригінальність	7%	5%	38%	85%	55%	10%
Розробленість	25%	85%	14%	15%	61%	-

Перший критерій «продуктивність» показав, що майже всі хлопці отримали низькі результати. Дівчата навпаки показали високі результати.

Другий критерій «гнучкість» за яким 29,5% студентів чоловічої статі показали високі результати, 29,5% середні і 41% нижчі результати. Жіноча стаття за критерієм «гнучкість» показала 10% високий рівень, 80% середній рівень, 10% низький.

Третій критерій «оригінальність» за яким маємо високі результати серед 7% хлопців, середні 38% і низькі 55%. Дівчата за цим показником мали 5% високого, 85% середнього, 10% низького рівня.

Четвертий критерій «розробленість» де високі результати показали 25% парубків, середні – 14% і низькі – 61%. Дівчата мали 85% високого рівня, 15% середнього, а низький рівень взагалі відсутній.

Слід відмітити, що такі показники не є поганими, вони не характеризують особистість в цілому. Орієнтуючись на отримані результати, можемо зробити висновок, що за даною методикою більш високі результати за рівнем розвитку творчого мислення мають дівчата. Це можна пояснити домінуванням у дівчат емоційних та естетичних характеристик, на відміну від хлопців.

Отже, під творчим мисленням ми розуміємо процес що дає нам змогу створювати і розвивати наші ідеї. Людина яка наділена творчим мисленням – вигадник. Це той, хто вигадує і фантазує, роблячи життя яскравіше, цікавіше, перетворюючи задачу на щось неповторне. Тема творчого мислення не досліджена повністю, але розглянувши цю тему більш детально ми виявили відмінності щодо творчого мислення у курсантів різних статей.

Список використаних джерел

1. Кон И. С. Пол и гендер. Заметки о терминах / И. С. Кон // Андрология и генитальная хирургия. 2004. № 1–2. С. 31–35.
2. Біла І.М. Аналогія як засіб розвитку творчої діяльності. // Проблеми загальної та педагогічної психології. Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України. За ред. Максименка С.Д. К.; 2002, т.ІV, ч. 3.

3. Булка Н.І. Діагностика вербального творчого мислення. // Обдарована дитина. – 2001. № 8. С. 13–21.

4. Біломеря І. Г., Рудь М. В. Формування креативного мислення особистості // Збірник наукових праць. Луганськ: Вид-во ЛНУ ім. Тараса Шевченка. С. 36–53.

Соловійова Анна Віталіївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Психологія» Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук ***Дідух М. М.***

ВОЛЬОВІ ЯКОСТІ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ

Студенти стали істотним об'єктом суспільно-політичного життя в країні. У змаганні за самоповагу та демократичні цінності здобувачі навчальних закладів проявили кращі патерни вольової поведінки: гідність та честь, витримка та відповідальність, сміливість та організованість. Так як майбутнє нашої країни повністю в руках студентів, можна сказати, що вольові якості сучасної молоді потрібно вивчати, адже їх мотивація відіграє важливу роль у формуванні спеціалістів майбутнього.

Питання вольових якостей студентської молоді залишається однією з актуальних проблем у психології. Питання волі знайшло своє теоретичне обґрунтування в роботах відомих психологів та філософів як Арістотель, Аврелій Августин, С.Л. Рубінштейн, В. Калін, А. Пуні, П. Рудик, Є.П. Ільїн, Б.Г. Ананьєв, А.І. Висоцький, К.К. Платонов та ін.

Сьогодні багато вчених визначають поняття волі як свідоме регулювання індивідом своїх дій та вчинків. Тож воля включає в себе здатність людини долати перешкоди як зовнішні, так і внутрішні для досягнення власних цілей [1].

Відомо, що воля це боротьба мотивів, адже вольове рішення приймається в конкуруючих умовах, коли є дві рівнонаправлені думки, які не можуть перемагати без прийняття вольового рішення. Воля грає важливу роль у регуляції мислення, мовлення, пам'яті, відчуттів та сприймання. Воля має велике значення в житті людини. Без сили волі неможлива ні творча, ні розумова, ні фізична праця [2].

Аналізуючи особливості вольових якостей студентів, слід зазначити, що вони взаємопов'язані з успішним вибором професії. Вольові якості впливають на вибір професії і роблять процес самовизначення більш раціональним та безболісним. Тож є підстави припускати, що саме в студентському віці відбувається активний розвиток волі та вольових якостей особистості. З однієї сторони це